

Algemeen Overleg evaluatie KNMI wet.
Inbreng SP-fractie.

MdV,

Zeven jaar geleden is de KNMI-wet aangenomen in de eerste kamer. Hij zou na vijf jaar geëvalueerd worden. Die evaluatie was gereed in augustus 2007, dus deze bespreking is aan de late kant.

Door enkele commerciële partijen is de opzet van de evaluatie bekritiseerd. Dat zou een een-tweetje geweest zijn tussen het ministerie van V&W en het KNMI. De commerciële partijen zouden niet betrokken zijn bij de onderzoeksformulering en geen lid geweest zijn van de begeleidingscommissie. Wel zijn ze geïnterviewd door KPMG, maar dat zou slechts een surrogaatinbreng hebben opgeleverd. Kan de staatssecretaris reageren op deze kritiek? Onderschrijft zij het uitgangspunt dat een breed samengestelde klankbordgroep voor het formuleren van de onderzoeksdoelstelling en het begeleiden van het onderzoek cruciaal is? En zo ja: is zij bereid om daar lering uit te trekken voor de volgende evaluatie?

Het KNMI heeft een aantal wettelijk verankerde exclusieve taken:

- het verzamelen van weergegevens en seismologische gegevens via een netwerk van meetpunten;
- het algemeen weerbericht, mede ten behoeve van de scheepvaart
- het weeralarm
- de luchtvaartmeteo
- het doen van weer- en klimaatonderzoek en het geven van beleidsondersteuning op deze terreinen.

De overige meteorologische producten worden overgelaten aan de markt.

Een centrale vraag bij de evaluatie is of deze verdeling tussen markt en overheid voldoet. Op grond van de hoorzitting heeft de SP-fractie geconcludeerd dat er in de sector algemeen draagvlak is voor de taken verzamelen weergegevens, weer- en klimaatonderzoek en weeralarm. Al wordt er op dat laatste onderdeel een kanttekening gemaakt. Daar kom ik zo op terug.

Maar het publieke monopolie voor de luchtvaart- en scheepvaartmeteo wordt bestreden door Meteoconsult, dat ook beschikt over de benodigde kennis om deze taken te kunnen uitvoeren. Op dit moment verzorgt dat bedrijf de scheepvaartmeteo voor de Belgische kust.

Het KNMI doet zijn werk overigens prima, zoals ik bij een werkbezoek aan Schiphol zelf kunnen constateren. Maar ook MeteoConsult beschikt over de nodige expertise en papieren, en claimt bovendien over meer innovatiekracht te beschikken. Wij hebben dan ook stevig getwijfeld over de handhaving van de status quo.

Uiteindelijk concluderen we dat de luchtvaart- en scheepvaartmeteo op dit moment toch het beste gediend is bij de voorzetting van de bestaande situatie, waarbij het KNMI deze taken exclusief uitvoert.

Daarvoor zien wij de volgende argumenten:

- de afnemers zijn zonder uitzondering tevreden tot zeer tevreden over het KNMI
- ook het KNMI blijkt de laatste jaren in staat om in te spelen op veranderende behoeften bij de luchtvaart- en scheepvaartsector.
- en tenslotte: in het kader van de ontwikkeling van de Single European Sky is het belangrijk om nu rust in de tent te hebben.

Wat ons betreft is deze afweging niet voor de eeuwigheid, je zou daar bij de volgende evaluatie opnieuw naar moeten kijken.

Dan weet het KNMI ook dat ze scherp moeten blijven.

Of ook de specialistische luchtvaartproducten exclusief publiek moeten blijven is voor ons nog geen uitgemaakte zaak. Wij stellen voor om die discussie voort te zetten bij het debat over de wijziging van de KNMI-wet, die binnenkort aan de Kamer wordt voorgelegd. Wanneer kunnen we dat wetsvoorstel trouwens verwachten?

Met dank aan mijn collega Atsma mag het weeralarm zich in kritische belangstelling verheugen. Het grote aantal weeralarmen in 2007 was daar debet aan. Overigens onderschrijven ook marktpartijen het nut van één weeralarm, ze zouden wel graag beter geconsulteerd worden bij de afweging of een alarm uit gaat. Kan de staatssecretaris dat toezeggen? Volgens het KNMI voldeden alle alarmen vooraf aan de afgesproken criteria. Achteraf gold dat voor vier van de vijf alarmen. Ik begrijp dat er op dit moment gewerkt wordt aan de aanpassing van de criteria voor het weeralarm, onder meer om beter te kunnen inspelen op de verschillende effecten op werkdagen, tijdens het weekend en op feestdagen. Wanneer kunnen we een concreet voorstel tegemoet zien?

In de KNMI-wet is geregeld dat er een KNMI-raad is die de wetenschappelijke kwaliteit van het KNMI bewaakt. Maar daarnaast is er ook nog een programmaraad. Ons is niet duidelijk hoe de taakverdeling van deze twee organen is, en evenmin waarom de commerciële meteobedrijven wel en in de programmaraad maar niet in de KNMI-raad vertegenwoordigd zijn. Hoe zit dat?

Tenslotte de datapolitiek. In het KPMG onderzoek wordt gesteld dat een keuze gemaakt moet worden tussen levering tegen kostprijs, of tegen vrije beschikbaarstelling van de basisinformatie die het KNMI als publieke taak verzamelt. Op dit moment wordt naar ik begrijp 97% van de kosten gedekt uit publieke middelen en 3% via doorbelasting. De SP-fractie wil zo snel mogelijk toe naar een vrije datapolitiek. Ideaal zou zijn als de data in de toekomst online staan. Dat scheelt ook een hoop bureaucratie voor een klein beetje opbrengst.